

69. výroční zpráva – rok 2003

I. Provozní činnost

Finanční hospodaření muzea

Příjmy muzea v roce 2003 byly tvořeny dotací od zřizovatele ve výši 8,169.000,- Kč, příspěvkem Ministerstva kultury České republiky z Programu záchranu architektonického dědictví ČR na obnovu minoritského kláštera ve výši 1,000.000,- Kč, příspěvky Města Jindřichův Hradec na vybavení konferenčního sálu nábytkem ve výši 210.000,- a na uspořádání II. ročníku soutěže „Nožik Tomáše Krýzy“ ve výši 10.000,- Kč, příspěvkem Nadace Města Jindřichův Hradec na vybavení konferenčního sálu audio a video technikou ve výši 106.000,- Kč, příspěvkem Českého výboru ICOM na uspořádání II. ročníku soutěže „Nožik Tomáše Krýzy“ ve výši 15.000,- Kč a tržbami za vlastní výkony ve výši 2,209.688,- Kč, ve kterých je účetně zaevidován i příspěvek Národního památkového ústavu na archeologický průzkum farního kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Starém Hobzí ve výši 50.000,- Kč a příspěvek spolku Přátelé starého Jindřichova Hradce na tisk Jindřichohradeckého vlastivědného sborníku ve výši 10.000,- Kč. Celkově muzeum mělo za rok příjmy ve výši 11,719.688,- Kč.

Celkové náklady muzea činily 11,425.356,- Kč a muzeum tak dosáhlo hospodářského výsledku ve výši 294.333,- Kč.

Zůstatek rezervního fondu na konci roku 2003 byl 512.150,- Kč. Fond nebyl zapojen do rozpočtu muzea.

Zůstatek fondu odměn na konci roku byl 41.006,- Kč.

Zůstatek fondu reprodukce na konci roku byl 1,007.093,- Kč. Do tohoto zůstatku byly však účetně zaevidovány rozpracované investice ve výši 603.951,- Kč, takže muzeu zůstalo k dispozici pouze 403.142,- Kč. Fond byl kromě účetních odpisů ve výši 369.598,- Kč v průběhu roku doplněn příspěvkem od zřizovatele ve výši 1,100.000,- Kč a 1,990.000,- Kč. Prostředky z fondu byly použity na vybudování půdních depozitářů a přístavby výtahové šachty k minoritskému klášteru, na nákup a instalaci elektrického zajišťovacího systému a elektrického protipožárního systému a na nákup výpočetní techniky, videotechniky, osobního automobilu a depozitárního nábytku.

Objekty muzea

Muzeum působilo v několika objektech. Areál kostela sv. Jana Křtitele a bývalého minoritského kláštera čp. 124/I v Jindřichově Hradci patří od 1. ledna 2003 Jihočeskému kraji a muzeum k němu mělo právo hospodaření. Areál bývalého jezuitského semináře a Nežárcké brány čp. 19/I v Jindřichově Hradci patří Městu Jindřichův Hradec a muzeum ho mělo od města bezúplatně pronajatý. Městu dále patří městská věž čp. 80/I u proboštského kostela Nanebevzetí Panny Marie v Jindřichově Hradci, kterou mělo muzeum pronajatou za poloviční podíl ze zisku z jejího provozování, a pozemky pod kamennými plastikami v městském parku v Jindřichově Hradci, které mělo muzeum pronajaté za symbolickou částku 1,- Kč.

Areál kostela sv. Jana Křtitele a kláštera využívalo muzeum především pro koncerty a přednášky a sídlilo v něm ředitelství muzea. V areálu jezuitského semináře a Nežárcké věže jsou soustředěny expozice, knihovna a depozitáře a byly v něm pořádány výstavy. Městskou věž provozovalo muzeum jako vyhlídkovou. Kamenné plastiky v městském parku patří muzeu; pro své rozměry nemohou být umístěny v žádných muzejních prostorách.

Stavební činnost

Muzeum provedlo celkovou rekonstrukci severního křídla minoritského kláštera. V podkroví byl staticky zpevněn krov křídla a půdní podlaha a vestavěny půdní depozitáře. Ve 2. nadzemním podlaží byly staticky zpevněny podlahy nad křížovou chodbou v přízemí a provedeny nové podlahy a omítky ve všech místnostech. V přízemí byly provedeny nové omítky a podlahy, přičemž v bývalé klášterní černé kuchyni byla citlivě rekonstruována původní kamenná dlažba. Ve všech rekonstruovaných prostorách byly provedeny nové rozvody elektroinstalace, ústředního topení a elektrického zabezpečovacího a protipožárního systému.

Ke křídlu byla přistavěna hrubá stavba výtahové šachty.

Na dvoře před minoritským klášterem byla provedena provizorní přístupová komunikace pro pěší.

Bylo dokončeno restaurování omítek v presbytáři Mikulášské kaple kostela sv. Jana Křtitele.

Město v jezuitském semináři opravilo dlouholetou havárii na sociálním zázemí v přízemí a provedlo celkovou obnovu vnějšího pláště půdní nástavby nad východním křídlem, tj. provedlo kompletně nové omítky a osadilo nové okenní výplně.

Další činnost

Nové půdní depozitáře v minoritském klášteře byly vybaveny novým dřevěným depozitárním nábytkem.

Ve dvou rekonstruovaných místnostech ve 2. nadzemním podlaží minoritského kláštera byly zřízeny knihovní depozitáře vybavené moderními pojízdnými kompaktními regály.

Konferenční sál v minoritském klášteře byl vybaven nábytkem a základní audio a video technikou.

V závěru roku zakoupilo muzeum nový osobní vůz Renault Mégane a nový výstavnický fundus.

Návštěvnost muzea

V roce 2003 navštívilo muzejní expozice, výstavy, koncerty, přednášky a další akce celkem 67.185 osob. Z tohoto celkového počtu bylo platících návštěvníků 56.921. Ve srovnání s rokem 2002 došlo k poklesu celkové návštěvnosti o 3.712 osob.

Hlavním předmětem zájmů návštěvníků i v tomto roce byly Krýzovy jesličky.

II. Odborná činnost

Organizační činnost

V souladu s metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR čj. 14.639/2002 ze dne 14.10.2002 zpracoval ředitel muzea Strategii sbírkotvorné činnosti Muzea Jindřichohradecka, která charakterizuje stav sbírky muzea a závazně stanovuje způsoby a zaměření sbírkotvorné činnosti muzea.

V souvislosti se zpracováním strategie sbírkotvorné činnosti vyvstala nutnost vyřešit některé problémy dokumentace současnosti. Muzeum proto zavedlo do své sbírky dva nové fondy. V podsbírci historické to byl fond „Jindřichohradecké muzeum“ a v podsbírci knih fond „Regionální tisky“.

Muzejní knihovna zavedla nový knihovní systém Clavius, který výhledově umožní badatelům přístup do muzejní knihovny přes internet.

Na žádost Policie ČR si muzeum vyřídilo k držení některých sbírkových předmětů zbrojní oprávnění.

Odborná práce se sbírkou

Během roku byla provedena inventarizace fondu zemědělství, fondu nábytku a dalších menších fondů uložených v depozitáři č. 17.

V rámci systematické evidence sbírky byla dokončena evidence fondu obrazů.

V roce 2003 bylo restaurováno několik sbírkových předmětů. Jedná se o tzv. Lodhérovský betlém a barokní intarzovanou truhlu. V konzervátorské dílně muzea bylo ošetřeno 16 sbírkových předmětů a desinfikováno 10 knih ze sbírky muzea. V podniku BIOS TER ve Veverské Bitýšce byla radiačně ošetřena další část fondu nábytku.

Sbírka muzea byla v roce 2003 obohacena o 318 sbírkových předmětů.

Výzkum a dokumentace

Odborná knihovnice dr. Běhalová dokončila digitalizaci periodika Ohlas od Nežárky a začala s přípravou rejstříku tohoto periodika. Dále pokračovala mimo jiné v práci na vědeckovýzkumném úkolu jindřichohradecké tiskárny a podílela se na činnosti pracovní skupiny pro standardy starých tisků při Národní knihovně v Praze.

Archeolog mgr. Burian provedl za rok 10 větších systematických výzkumů a odborných dozorů. Kromě nich provedl 15 drobnějších výzkumů a dozorů. Odborně nejvýznamnějšími akcemi byly záchranný výzkum na dně vypuštěného rybníka Svět u Třeboně na místě zaniklé středověké sídelní lokality a předstihový záchranný výzkum ve Starém Hobzí v zaniklém pozdně románském kostele ze závěru 12. století. Dále pokračoval v dlouhodobých úkolech průzkumu a dokumentace zaniklých tvrzí a vesnic na Jindřichohradecku a průzkumu oblasti možných slovanských hradišť v Podyjí a v kontrole archeologických lokalit, kterých zkontroloval celkem 9.

Historička umění mgr. Dobešová mimo jiné dokončila výzkum o životě a díle malíře Václava Rožánka, pokračovala v odborném výzkumu a dokumentaci života a uměleckého odkazu Marie Teinitzerové a připravovala slovník výtvarných umělců spojených svým životem či tvorbou s Jindřichovým Hradcem.

Historik dr. Furbach započal se zpracováním dějin města Jindřichova Hradce ve 20. století pro připravovanou publikaci Nakladatelství Lidových novin. Zdokumentoval historii jindřichohradeckého muzea ve 20. letech 20. století, život a veřejné působení významných českých politiků Jana a Vladimíra Slavíkových, osudy 75. pěšího pluku na bojištích severní Itálie v letech 1917 až 1918, kult sv. Hippolyta v J. Hradci a veřejné dění v J. Hradci v roce 1903. Dále se věnoval dlouhodobému odbornému úkolu život a umělecká kariéra Emy Destinové.

Etnografka mgr. Zvonařová v rámci dokumentace současnosti provedla dokumentaci činnosti muzea a místních kulturních, sportovních a společenských akcí a zahájila fotodokumentaci obcí v regionu – zdokumentovány byly takto Slavonice, Maříž, Kadolec, Kolence, Novosedly nad Nežárkou, Jednoty u Novosedel n. N., Mláka a Pístina. V rámci odborného zaměření muzea na betlémářství provedla dokumentaci kostelních betlémů v Jindřichově Hradci, Starém Městě pod Landštejnem, Clumu u Třeboně, Štěpánovicích, Lišově, Milevsku, Českých Budějovicích, Písku, Třeboni, Mnichu, Deštné, Lodhérově a Nové Bystřici. Dokumentaci betlémů v rakouském Hirschbachu a okolí zahájila v uplynulém roce odbornou činností i v zahraničí. V rámci etnografických výzkumů dále provedla dokumentaci masopustu a velikonoce v Sumrakově a Novosedlech n. N., dokumentaci kraslicové tvorby na výstavách v Milevsku, Strakonících, Č. Budějovicích, Hluboké nad Vltavou a Linci, dokumentaci blatské svatby v Ševětíně a dokumentaci tradiční lidové výroby z přírodních pletiv a výroby keramické a textilní v Lomnici nad Lužnicí, Tušti, Klikově, Slavonicích a Maříži.

Vydavatelská a publikační činnost

Muzeum vydávalo jako stálou přílohu Jindřichohradeckého zpravodaje XI. ročník měsíčníku Novum, který byl zároveň v separátních výtiscích k dispozici návštěvníkům muzea. Tyto separátní výtisky byly šířeny i prostřednictvím městského informačního střediska.

Muzeum vydalo 68. výroční zprávu za rok 2002, XIV. svazek Jindřichohradeckého vlastivědného sborníku a skládací leporelo Krýzovy jesličky.

Odborní pracovníci samostatně publikovali řadu příspěvků a článků. Úplný přehled publikační činnosti pracovníků muzea je uveden v kapitole V.

Expozice a výstavy

V roce 2003 nebyla v muzeu otevřena žádná nová expozice. Stávající expozice byly pouze v některých případech dílčím způsobem upraveny a byla připravována nová expozice sakrálního umění v tzv. barokní kapli v minoritském klášteře.

Výstav uspořádalo muzeum již tradičně větší množství. Odborně nejnáročnějšími a zároveň i návštěvnicky úspěšnými byly výstavy „V knihách zapsáno“ a vánoční výstava prací účastníků II. ročníku betlémské soutěže „Nožik Tomáše Krýzy“.

Úplný přehled realizovaných výstav je uveden v kapitole III.

Kromě vlastních výstav se muzeum významně podílelo zápůjčkami a odbornou pomocí svých pracovníků na výstavách mimo své objekty. Dne 25.02. společně s Klubem Emy Destinové uspořádalo výstavu Literární tvorba Emy Destinové v Národním divadle v Praze. Do Prácheňského muzea v Písku zapůjčilo na období od 04.03. do 29.03. výstavu Holub Ludens. V období od 08.05. do 25.05. uspořádalo společně s Galeríí Inspirace v jejích prostorách výstavu Jan a Vladimír Slavíkovi – významní politici z Jindřichova Hradce. Společně s Obcí Stráž nad Nežárkou uspořádalo výstavu Zámečtí páni Ema Destinová a Dinh Gilly. V závěru roku zapůjčilo muzeum soubor jihočeských betlémů pro výstavu v Hirschbachu v Rakousku.

Přednášky

Pracovníci muzea během roku přednesli celkem 35 přednášek. Dr. Běhalová měla 3 přednášky, mgr. Burian měl 25 přednášek převážně zaměřených na problematiku archeologických výzkumů a letecké historie, L. Fiala měl 1 přednášku o hracích strojích, dr. Fürbach měl 6 přednášek na různá témata z regionální historie a mgr. Zvonařová měla 2 přednášky o lidových zvycích.

Koncerty a jiné kulturní akce

V roce 2003 uspořádalo nebo se spolupodílelo na řadě koncertů a jiných kulturních akcí. Tyto akce byly pořádány především v kostele sv. Jana Křtitele a v konferenčním sále v minoritském klášteře.

Nejvýznamnější kulturní akcí bylo uspořádání II. ročníku soutěže tvůrců betlémů „Nožik Tomáše Krýzy“. Následná výstava přihlášených betlémů byla doprovázena ukázkami řezbářské práce „Tvůrčí dílny řezbářů“.

Úplný přehled těchto akcí je uveden v kapitole IV.

Spolupráce s jinými institucemi

Muzeum bylo členem Asociace muzeí a galerií České republiky, Českého výboru ICOM a Společnosti přátel starožitností.

Pracovníci muzea byli členy redakčních rad řady časopisů. Dr. Pikal byl členem redakční rady časopisu Výběr, který vydává Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích. Sl. Vaňková

byla členem redakční rady Jindřichohradeckého zpravodaje a mgr. Zvonařová a dr. Fürbach byli členy redakční rady časopisu Betlémská hvězda.

Pracovníci muzea působili rovněž v různých spolcích a institucích. Dr. Píkal společně s B. Vaňkovou a dr. Fürbachem pracovali ve výboru spolku Přátelé starého Jindřicha v Hradci. Dr. Fürbach byl dále předsedou Klubu Emy Destinové. Mgr. Zvonařová byla předsedkyní Jihočeské pobočky Českého sdružení přátel betlémů a členkou celostátní etnografické komise AMG a předsedkyní jihočeské etnografické komise AMG. Mgr. Burian byl členem Jihočeské archeologické komise, Syndikátu leteckých novinářů České republiky a předsedou jindřichohradeckého Klubu historie letectví.

Badatelé a odborné konzultace

Pracovníci muzea poskytli během roku služby celkem 314 badatelům. Z toho knihovna muzea 187 badatelům, mgr. Burian 38 badatelům, L. Fiala 11 badatelům, mgr. Dobešová 21 badatelovi, dr. Fürbach 22 badatelům a mgr. Zvonařová 35 badatelům.

Muzeum bylo metodickým centrem pro kronikářství jindřichohradeckého regionu. Mgr. Zvonařová poskytla metodickou pomoc 12 kronikářům.

Propagační činnost

Vybraným redakcím sdělovacích prostředků byly zasílány přehledy připravovaných akcí muzea a pozvánky na tyto akce. Kromě toho publikovali pracovníci muzea články a rozhovory v periodikách Vlasta, MF dnes, Právo, Listy Jindřichohradecka, Doteky (Slovensko), Betlémy a betlémáři, Zpravodaj Příbramských betlémářů, Betlémská hvězda, Koktejl, Listy Budějovicka a Letectví a kosmonautika. Dále poskytli rozhovory Českému rozhlasu 1, Jindřichohradecké televizi, České televizi 1, Nově TV, Primě TV, ORF (Rakousko), rádiu Faktor, rádiu IMPULS a televizi GIMI.

Informace o muzeu byly zveřejněny v katalogu cestovního ruchu RELAX, Zlatých stránkách a na městském světelném informačním systému.

Muzeum provozovalo vlastní webovou stránku.

III. Přehled výstav v roce 2003

- 03.04. - 18.05. **Jarní výstava**, výstava dětských výtvarných prací, kaple sv. Víta
17.04. - 25.05. **Použitá krajina**, výstava fotografií Antonína Špáta, výstavní síň „13“
22.05. - 06.01. **Prozaická tvorba Emy Destinové**, síň Emy Destinové
29.05. - 06.07. **40 let fotokupiny FOCUS Jindřichův Hradec**, výstavní síň „13“
21.06. - 03.08. **Kopie středověké malby**, výstava obrazů Zdenky Skořepové, kaple sv. Víta
26.06. - 06.01. **Sv. Hippolyt, jindřichohradecký patron a ochránce města**, kostel sv. Jana Křtitele
16.07. - 13.08. **Tolerance '95**, výstava obrazů výtvarné skupiny Tolerance, společně se Základní uměleckou školou v Jindřichově Hradci, špitál
07.08. - 12.10. **Neuvědomělá bohatství**, výstava obrazů Václava Rožánka, kaple sv. Víta
21.08. - 06.01. **Srpen '68**, společně s Klubem historie letectví, výstava dobových agenturních fotografií, konferenční sál
04.09. - 05.10. **V knihách zapsáno**, výstava rukopisů ze sbírek jihočeských muzeí, výstavní síň „13“
20.10. - 16.11. **František Krátký – fotograf českého venkova před 100 lety**, společně s Národním muzeem fotografie, špitál
25.10. - 06.01. **Výstava betlémů ze soutěže „Nožik Tomáše Krýzy“**, kaple sv. Víta a výstavní síň „13“

IV. Přehled koncertů a jiných kulturních akcí v roce 2003

- 27.03. **Tisková konference k zahájení sezóny**, jezuitský seminář
16.04. **Velikonoční koncert**, soubor Trumpet Tune, kostel sv. Jana Křtitele
17.05. **Běž na věž**, soutěž o putovní pohár ředitele muzea, městská věž
17.05. **Den otevřených dveří**, v rámci Mezinárodního dne muzeí
22.05. **Prozaická tvorba Emy Destinové**, přednáška k výstavě, síň Emy Destinové
19.06. **Dětské školní sbory**, kostel sv. Jana Křtitele
18.06. **Den otevřených dveří**, knihovna muzea
24.06. **Mše**, kostel sv. Jana Křtitele
10.-12.07. **Folková růže**, odpolední recitály v rámci festivalu, nádvoří semináře
15.07. **Orpheon Summer Academy**, koncert učitelů hudby ze zemí EU, kostel sv. Jana Křtitele
21.07. **Orpheon Summer Academy**, koncert učitelů hudby ze zemí EU, kostel sv. Jana Křtitele
21.08. **Srpen '68**, přednáška k výstavě, konferenční sál
23.08. **X. setkání čs. válečných letců v Jindřichově Hradci**, minoritský klášter
29.08. **Barokní hudba**, koncert Michala Pospíšila, kostel sv. Jana Křtitele
29.08. **Mše**, kostel sv. Jana Křtitele
13.-14.09. **Dny evropského dědictví**, kostel sv. Jana Křtitele
30.09. **V knihách zapsáno**, grafologická přednáška k výstavě, konferenční sál
03.10. **Vzpomínka na generála Aloise Šišku**, přednáška Klubu historie letectví, konferenční sál
04.10. **Francouzský středověk a alpská romantika**, soubory Chantilena d'Engiadina a Ensemble Guillaume, kostel sv. Jana Křtitele
10.-11.10. **IX. slavnosti Adama Michny z Otradovic**, konferenční sál a kostel sv. Jana Křtitele
25.10. **Nožik Tomáše Krýzy**, II. ročník soutěže betlémářů
10.11. **Legionáři na Jindřichohradecku**, přednáška spolku Přátelé starého Jindřichova Hradce, konferenční sál
28.11. **Expedice Exeter 2003**, přednáška Klubu historie letectví, konferenční sál
08.12. **Stanislav Prowazek**, přednáška spolku Přátelé starého Jindřichova Hradce, konferenční sál
04.12. **Adventní koncert**, soubory Trumpet Tune a Jindřichohradecké komorní smyčce, kostel sv. Jana Křtitele
12.12. **Speciální útvar Luftwaffe KG 200**, přednáška Klubu historie letectví, konferenční sál
18.12. **Vánoční koncert**, pěvecký sbor Smetana, kostel sv. Jana Křtitele

VI. Sponzoři muzea v roce 2003

V roce 2003 sponzoři významně přispěli na činnost muzea. Město Jindřichův Hradec věnovalo 210.000,- Kč na vybavení konferenčního sálu v minoritském klášteře nábytkem a 10.000,- Kč na II. ročník soutěže tvůrců betlémů „Nožik Tomáše Krýzy“. Na vybavení konferenčního sálu audio a video technikou přispěla částkou 106.000,- Kč rovněž Nadace Města Jindřichův Hradec. Český výbor ICOM přispěl částkou 15.000,- Kč na uspořádání II. ročníku soutěže „Nožik Tomáše Krýzy“.

Restaurátor Vratislav Koňák z Pelhřimova muzeu zdarma restauroval jednu barokní intarzo vanou truhlu.

Firma KG Sport v Jindřichově Hradci zapůjčila dodávkový vůz muzeu pro svoz betlémů zapůjčených na soutěž „Nožik Tomáše Krýzy“ za cenu spotřebovaných pohonných hmot.

VII. Seznam darů do sbírky muzea v roce 2003

Josef Brchaň, Jindřichův Hradec – soubor knižních vazeb z vlastní tvorby
Stanislav Dvořák, Jindřichův Hradec – kalendář na rok 2004
FOCUS Jindřichův Hradec – kolekce fotografií z tvorby členů
Jiří Hermuth, Neratovice – jízdní pánské kolo
Jiří Holinský, Praha – šicí stroj zn. LADA
ing. Jan Kamenický, Mutyněves – skříňová domácí lednice
Miroslav Kašparů, Kamenný Malíkov – stroj na výrobu knoflíků z perleťoviny
František Kvapil, Hluboká nad Vltavou – soubor skleněných desek fotografií
Sklárny Český křišťál Chlum u Třeboně – broušený pohár
Jiří a Jiřina Soukupovi, Jindřichův Hradec – album jindřichohradeckých pohlednic
Leopoldina Šimonová, Jindřichův Hradec – soubor předmětů s židovskou tematikou
Antonín Špát, Lodhéřov – kolekce 4 fotografií
Územní vojenská správa Jindřichův Hradec – soubor výstrojních a upomínkových předmětů
Marie Volicerová, Staňkov – soubor fotografií a knih

XII. Pracovníci muzea v roce 2003

Ředitel

PhDr. Jaroslav Pikal

Odborný úsek

Historik	PaedDr. František Fürbach (vedoucí úseku)
Archeolog	mgr. Vladislav Burian
Etnografka	mgr. Alexandra Zvonařová
Historička umění	mgr. Hana Dobešová
Odborná knihovnice	PhDr. Štěpánka Běhalová, Ph.D.
Správce depozitářů	Petr Čejka
Konzervátor	Luděk Fiala
Pracovník vztahů k veřejnosti	Blanka Vaňková
Aranžérka	Yveta Měrtlová

Provozní úsek

Ekonomka	Jitka Pražáková (vedoucí úseku a statutární zástupce)
Účetní	Eva Medvědová
Vedoucí průvodce	Martin Dolejší
Průvodce	Pavla Míchalová, od 01.04.
Údržbář	Otta Paulík
Uklízečky	Jana Jirků, od 01.03. Helena Mrázová Anna Vlasáková

Během roku 2003 bylo na provozním úseku uzavřeno 32 dohod o provedení práce a o pracovní činnosti na místa pokladních, průvodců a dalších pomocných pracovních sil. V muzeu též vykonával civilní vojenskou službu jeden muž.